

Отже, зважаючи на всі проблеми, що існують в освітньому процесі обдарованої особистості, можна зробити висновок, що вирішення їх можливе через взаємодію дитини, вчителя й батьків. Саме на важливості цієї взаємодії наголошує Концепція Нової української школи. Забезпечуючи її, ми зможемо сформувати конкурентоспроможну обдаровану особистість, яка буде ефективно використовувати свій потенціал для саморозвитку та розвитку суспільства.

Список використаних джерел

1. Мельник М. Ю. Дослідження обізнаності та ставлення педагогічної спільноти, здобувачів освіти та батьків до діагностики й супроводу розвитку обдарованої особистості. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 52.
2. Толопко О. О. Обдарованість дитини молодшого шкільного віку в контексті реформування освіти. *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 4. С. 224-227.
3. Турчина І. С., Тополь Є. В. Дитяча обдарованість як психолого-педагогічна проблема. *Молодий вчений*. 2021. № 99 (11), С. 53-57.
4. Чхайло Л. М. Робота вчителя з обдарованими дітьми. *Science, innovations and education: problems and prospects: The 14th International scientific and practical conference*. Tokyo, Japan: CPN Publishing Group. 2022. С. 261-269.
5. Шикітка Г., Іваничко І., Дорош Ю. Система роботи початкової школи з обдарованими дітьми. *Педагогічні інновації у фаховій освіті*: збірник наукових праць. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». 2022. Випуск. 12. С.102-104.

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Кутяна Вікторія Сергіївна, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання ННІ Педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Науковий керівник: Тихонова Альона Петрівна, доктор філософії, старший викладач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: мислення, критичне мислення, молодші школярі, медіатехнології, НУШ.

Починаючи з перших років навчання у школі важливо допомагати учням розвивати логіку, образне й критичне мислення, що належать до важливих наскрізних умінь та дозволяють вирішувати типові й нестандартні завдання у школі, повсякденному житті, будувати у майбутньому успішну кар'єру.

Критичне мислення – це здатність визначати проблеми, знаходити причини їх виникнення та передбачати наслідки, формувати альтернативні гіпотези, їх вирішення. Дитина з розвиненим критичним мисленням уміє аналізувати, синтезувати та оцінювати достовірність інформації [2, с. 216].

У Концепції Нової української школи (НУШ) критичне мислення є одним з наскрізних умінь освітнього процесу [3]. Також зазначено, що обов'язковим елементом розвитку критичного мислення в учнів є використання інноваційних засобів, у тому числі й медіатехнологій. Зазначено, що інформатизація освіти спричинила ситуацію, коли одна з традиційних функцій освітнього процесу – інформативна – втрачає актуальність і пріоритетність. У школах дедалі активніше впроваджується мультимедійне навчання (інтерактивне навчання на основі використання електронних носіїв інформації з гіперпосиланнями текстів, звуків, відео) [4, с. 135].

Багато вітчизняних і зарубіжних педагогів присвячують свої праці вивченню формування критичного мислення у молодших школярів засобами медіатехнологій. Різноманітні аспекти даної проблематики відображені в працях: В. Галушкіної, О. Дубасенюк, О. Пометун, І. Кравченко й інших учених.

У педагогічній літературі останніх років все частіше зазначається, що серед інших світових тенденцій розвитку освіти не останнє місце посідає використання медіатехнологій під час розвитку критичного мислення у школярів.

«Медіа» – це предмети, обладнання та носії (текст, звук, графіка, рухомі й нерухомі зображення), які передають певні дані (комунікати) через слова, зображення та звуки, що дозволяє ці дані обробляти, зберігати й передавати далі [5, с. 69].

На думку багатьох учених, особливістю медіатехнологій є те, що передавання інформації відбувається наочним способом: комп'ютерна графіка, анімація, відео тощо. Термін «медіа» часто вживається як глобальне поняття, що охоплює як дидактичні засоби, наукову підтримку, так і засоби масової комунікації.

Медіатехнології визначаються також як поєднання різних «медіа» для донесення необхідних даних оточуючим, із використанням при цьому різних способів (усні, технічні) та прийомів (педагогічні, психологічні) їх передавання. Сучасні медіатехнології не лише відображають певну сутність людини, а й впливають на неї, в тому числі сприяють розвитку критичного мислення.

Основними етапами роботи з медіатехнологіями у процесі формування критичного мислення в молодших школярів є такі:

- вступний етап (педагог чи підготовлений учень знайомить аудиторію з медіатехнологіями, які будуть використані в ході уроку). Мета цього етапу – сформуванню установку для сприйняття медіа;

- комунікативний етап (перегляд/прослуховування/читання аудіо, відео, анімації тощо);

- аналітичний етап (обговорення прослуханого/переглянутого матеріалу, його окремих елементів, обраних відповідно до теми й мети уроку). На даному етапі застосовують ряд медіатехнік, які ефективно поєднуються з традиційними методами та засобами навчання: «Порівняння», «Початок та кінець», «Місце та кадр», «Звук та зображення», «Заморожування кадру» та ряд інших;

- рефлексивний етап (обов'язкове осмислення проведеної роботи, підбиття підсумків, формування власної думки). Як правило, цей етап пов'язаний із написанням учнями відгуків, есе, творів [1, с. 9-10].

Велика різноманітність апаратних і програмних медіатехнологій та безперервне їх удосконалення говорить про зміну потреб у системі освіти. Усі існуючі засоби медіа допомагають вибудовувати комунікативне середовище між учнями й навколишнім світом. Медіатехнології дозволяють не лише інтерпретувати інформацію, а й

забезпечують її передавання та відтворення. З їх допомогою ми маємо можливість формувати критичне мислення в дітей молодшого шкільного віку.

Медіатехнології дають можливість створювати інтерактивне освітнє середовище, де учні можуть активно взаємодіяти з інформацією, спілкуватися з однолітками та вчителями, обмінюватися думками й аргументами. Це сприяє розвитку критичного мислення, адже учні повинні будувати свої думки на основі аналізу різноманітних поглядів і доказів. Медіатехнології допомагають у формуванні критичного мислення шляхом створення ситуацій, де здобувачі освіти повинні приймати обґрунтовані рішення, виходячи з отриманої інформації та аналізувати можливі наслідки своїх вчинків.

Таким чином, формування критичного мислення у молодших школярів за допомогою медіатехнологій у контексті концепції Нової Української школи є важливим завданням для підготовки дітей до життя в інформаційному суспільстві. Основні принципи цієї концепції, такі як активна позиція учнів, розвиток критичного мислення та комунікативних умінь, сприяють використанню медіатехнологій як засобу для досягнення означених цілей.

Список використаних джерел

1. Галушкіна В. О. Розвиток навичок критичного мислення молодших школярів засобами інтерактивних технологій на уроках в початковій школі. *Ліко-школа*. 2020. С. 1-10.
2. Кравченко І., Смікал В., Москаленко О. Розвиток критичного мислення у молодших школярів. *Логос*. 2023. С. 211-216.
3. НУШ: офіційний сайт. URL: <https://nus.org.ua/> (дата звернення: 10.04.2024).
4. Пуш О. А., Яцик Т. О., Замелюк М. І. Нова українська школа: інформаційно комунікативні технології в умовах карантину. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2020. №. 191. С. 135-138.
5. Червінська І. Медіатехнології як ефективний засіб підвищення якості освітнього процесу в закладах вищої освіти. *Освітні обрії*. 2022. №. 2. С. 69-73.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Кісіль Ірина Романівна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 року навчання факультету педагогічної освіти Львівського національного університету ім. І. Франка.
Науковий керівник: Галюка Ольга Степанівна, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету ім. І. Франка

Ключові слова: компетентнісний підхід, математична компетентність, молодший школяр.

Компетентнісне навчання – підхід до навчання, в якому поєднується розвиток ключових компетентностей, знань, умінь та навичок здобувачів освіти, на що спрямовано навчання у новій українській школі. З цією метою вчителю початкових